ČESKÁ REPUBLIKA

# ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Zdeňka Kühna a Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **O. K.**, zastoupeného advokátem JUDr. Jiřím Matznerem, Ph.D., LL.M., Anny Letenské 7, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí ze dne 20. 1. 2023, čj. OAM-27419-42/ZM-2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 22. 3. 2023, čj. 65 A 14/2023-42,

takto:

**I.** Kasační stížnost **se zamítá.**

**II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

## Odůvodnění:

[1] Žalobce v dubnu roku 2022 požádal ministerstvo o prodloužení platnosti své zaměstnanecké karty. Při vyplňování formuláře uvedl, že je ženatý, údaje o své manželce však nevyplnil. V průběhu řízení o žádosti, v srpnu téhož roku, spáchal žalobce úmyslný trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky (řídil po požití alkoholu), za nějž byl odsouzen (trestním příkazem, proti kterému nepodal odpor) k peněžitému trestu a zákazu řízení motorových vozidel na 18 měsíců. Následně žalobce, zastoupený už advokátem, zaslal ministerstvu vyjádření, ve kterém mj. uvedl údaje o své manželce a navrhl k prokázání pevnosti a povahy svých rodinných vazeb provést svůj účastnický výslech a výslech své manželky.

[2] Ministerstvo navržené důkazy (výslechy) neprovedlo (aniž svůj postup odůvodnilo) a dobu platnosti zaměstnanecké karty žalobci neprodloužilo (§ 44a odst. 11 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR). Zásah do žalobcova rodinného života

označilo ministerstvo za přiměřený: žalobce má hlášen pobyt na jiné adrese než jeho manželka a v nedávné době se dopustil závažného protiprávního jednání.

[3] Proti rozhodnutí ministerstva se žalobce bránil žalobou, kterou krajský soud zamítl. Podle krajského soudu žalobce neuvedl, co by výslechy měly prokázat. Krajský soud apeloval na ministerstvo, aby napříště neprovedení navrhovaných důkazů důsledně zdůvodňovalo; napadené rozhodnutí však pro tuto vadu za nezákonné neoznačil. Krajský soud ve shodě s ministerstvem vyhodnotil žalobcův trestný čin jako velmi závažný a dopady do jeho rodinného života jako nikoliv natolik závažné. Neprodloužení žalobcovy zaměstnanecké karty tedy podle krajského soudu nezasahuje nepřiměřeně do žalobcova práva na respektování rodinného života.

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (*stěžovatel*) kasační stížnost. Vadí mu, že ministerstvo nevyslechlo jeho samotného ani jeho manželku, ačkoliv to stěžovatel navrhoval. Výslechy by přitom prokázaly pevnost stěžovatelových rodinných vazeb a odstranily pochybnosti vznikající z toho, že manželé mají hlášen pobyt na různých adresách. Neprovedení výslechů nadto ministerstvo ani nezdůvodnilo, jeho rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné, což nemůže zhojit ani argumentace krajského soudu. Kromě stěžovatelovy rodinné situace nezhodnotilo rozhodnutí ministerstva náležitě ani povahu a závažnost trestného činu spáchaného stěžovatelem. Stěžovatel uložený trest plně přijal a svého jednání lituje.

[5] Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti především zdůraznilo, že stěžovatel v průběhu správního řízení netvrdil, že s manželkou sdílí společnou domácnost. Proto nebyl důvod případnými výslechy zpochybňovat správnost údajů uvedených v cizineckém informačním systému, kde měl v době rozhodování ministerstva stěžovatel uvedenou jinou adresu než jeho manželka. Závažnost stěžovatelova trestného jednání je přitom značná; při řízení pod silným vlivem alkoholu (*stěžovateli bylo naměřeno přes 1,8 promile, pozn. NSS*) lze hovořit jen o štěstí, že stěžovatel nikomu nezpůsobil škodu. Konečně ministerstvo uvedlo, že jeho rozhodnutí nezakazuje stěžovateli pobyt na území ČR.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Ministerstvo platnost zaměstnanecké karty neprodlouží mj. tehdy, je-li důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti zaměstnanecké karty (§ 44a odst. 11 zákona o pobytu cizinců). Důvodem pro zrušení platnosti zaměstnanecké karty je i to, že cizinec byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu [§ 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) téhož zákona].

[8] Při rušení (neprodloužení) povolení k dlouhodobému pobytu (mj. ve formě zaměstnanecké karty) zákon výslovně nepočítá s posuzováním přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života v případech, kdy cizinec spáchal úmyslný trestný čin (§ 37 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). NSS ovšem už dříve zdůraznil, že nutnost takového posuzování plyne přímo z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jestliže cizinec konkrétně namítá dopad negativního rozhodnutí do svého soukromého a rodinného života (stěžovatelem citovaný rozsudek ze dne 5. 2. 2021, čj. 5 Azs 203/2020-36, bod 31). V tomtéž rozsudku (v bodě 42) NSS uvedl (s odkazem na judikaturu

Evropského soudu pro lidská práva), že správní orgány (i soud) musejí v takových případech vzít v úvahu kromě existence odsouzení i další trestněprávně významné okolnosti (například uložený trest, rozsah způsobené škody, tendenci k opakování trestné činnosti či chování cizince v době po odsouzení). Dále je třeba hodnotit, zda je přiměřené neprodloužit povolení k dlouhodobému pobytu s ohledem na skutečnosti, jako je délka pobytu cizince na území, věk, zdravotní stav, rodinné a ekonomické poměry, společenská a kulturní integrace v hostitelském státě či intenzita vazeb na zemi původu. Teprve pak lze určit stupeň závažnosti protiprávního jednání a poměřit zásah do základních práv s významem chráněného veřejného zájmu.

[9] Nelze přehlédnout, že tyto závěry NSS učinil při rozhodování ve věci cizinky, která v ČR žila dlouhodobě (od roku 2006), měla zde zletilé dcery (s jednou z nichž sdílela domácnost) a několik nezletilých vnoučat. NSS tehdy zavázal správní orgán, aby při novém rozhodování vzal v úvahu všechny podstatné okolnosti. Správní orgán to učinil, žádosti opět nevyhověl a cizinka nebyla úspěšná ani v řízení před soudy: ve správním řízení totiž netvrdila a neprokázala dostatečně konkrétní skutečnosti, jež by dokládaly nepřiměřenost tvrzeného zásahu do jejího soukromého a rodinného života (rozsudek NSS ze dne 15. 11. 2021, čj. 10 Azs 398/2021-47, bod 13).

[10] Je na žadateli o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu (zaměstnanecké karty), aby správnímu orgánu sdělil veškeré skutečnosti týkající se jeho soukromého a rodinného života: právě na žadateli totiž leží břemeno tvrzení (a primárně i břemeno důkazní). Od správního orgánu lze žádat zvýšenou aktivitu při zjišťování skutkových okolností jen tehdy, jde-li (také) o zájem nezletilého dítěte (rozsudek NSS ze dne 11. 11. 2022, čj. 5 Azs 230/2020-43, bod 22).

[11] V nyní projednávané věci je nesporné, že stěžovatel spáchal úmyslný trestný čin, a byl tedy naplněn předpoklad pro neprodloužení jeho zaměstnanecké karty. Stěžovatel ovšem tvrdí, že ministerstvo a následně krajský soud nesprávně posoudily přiměřenost zásahu do jeho rodinného života, protože si jednak nedostatečně zjistily skutkový stav (neprovedly jím navržené výslechy), jednak nevzaly v úvahu okolnosti stěžovatelovy trestné činnosti a jeho následné chování (bezvýhradné přijetí trestu). Řádně tedy nevymezily hodnoty, které proti sobě stojí, a tak je nemohly ani správně poměřit

[12] Stěžovatelovy rodinné vazby byly podle NSS zjištěny dostatečně. Jak správně uvedl krajský soud, pouhá existence manželství, k níž nepřistoupí další tvrzení, nevyžaduje podrobnější dokazování. Stěžovatel přitom ve správním řízení nic jiného netvrdil (zprvu ani neuvedl údaje o své manželce); to, že s manželkou sdílí domácnost, sdělil až v žalobě (a byť už tehdy věděl, že odlišná adresa jeho manželky může zpochybňovat pevnost jeho rodinných vazeb, ani v žalobě, ani v kasační stížnosti to nijak věrohodně nevysvětlil). V době rozhodování ministerstva tedy bylo tvrzeno a najisto postaveno jen to, že je stěžovatel ženatý a jeho manželka žije v ČR. Z cizineckého informačního systému pak bylo zřejmé, že je stěžovatel hlášen na jiné adrese než jeho manželka. Žádné další skutečnosti, které by mohly ukazovat na hrozící vysokou intenzitu zásahu do rodinného života, stěžovatel netvrdil: neuvedl, proč je pro manželku nezbytná jeho přítomnost v ČR. Ministerstvo ani krajský soud tedy nijak nepochybily, pokud za těchto okolností považovaly zásah do stěžovatelova rodinného života za méně závažný.

[13] NSS souhlasí s krajským soudem také v tom, že ministerstvo neopomnělo posoudit (i když stručně) povahu a závažnost stěžovatelovy trestné činnosti a jeho následné chování. Podrobnější zhodnocení však nebylo nutné, neboť hrozící zásah do stěžovatelova rodinného života nebyl nijak intenzivní. Ministerstvo rozhodovalo v krátkém odstupu po stěžovatelově pravomocném odsouzení, a byť stěžovatel trest plně přijal (možná i z důvodu probíhajícího řízení o prodloužení jeho zaměstnanecké karty), jeho jednání nelze jen proto označit za omluvitelné. NSS má ve shodě s ministerstvem i krajským soudem za to, že závažnost ohrožení veřejného zájmu (zde konkrétně zájmu na veřejné bezpečnosti) zde jednoznačně převažuje nad závažností zásahu do stěžovatelova rodinného života.

[14] Pro úplnost NSS uvádí (i když to stěžovatel v kasační stížnosti nenamítá), že nepřehlédl probíhající válečný konflikt na území stěžovatelova domovského státu. Neprodloužení stěžovatelovy zaměstnanecké karty (nadto bez uložení lhůty k vycestování) ovšem neznamená, že je stěžovatel nucen opustit území ČR. Pokud stěžovatel považuje vycestování do země původu za nemožné, může využít právních prostředků k získání jiného oprávnění k pobytu (rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2023, čj. 4 Azs 133/2023-38, bod 32).

[15] Stěžovatel se svými námitkami tedy neuspěl, a NSS proto kasační stížnost zamítl. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch (§ 60 odst. 1 s. ř. s.); žalovanému ministerstvu nevznikly náklady řízení vymykající se z běžné úřední činnosti.

**P o u č e n í :** Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. července 2023

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu